

Bestioles menudes

Autora: Elena O'Callaghan i Duch
Il·lustrador: Valentí Gubianas i Escudé

Col·lecció: El Vaixell de Vapor
Sèrie i número: Blanca, 51
ISBN: 84-661-1165-4
Pàgines: 64

Lectura adequada per a 1r i 2n d'Educació Primària

Quatre contes molt breus en vers amb protagonistes animals i un punt d'humor, tendresa i ironia.

Històries d'humor

Temes que tracta:

- El món animal
- L'humor i la ironia
- El creixement i l'aprenentatge
- Posar-se en el lloc de l'altre

1

Argument

S'acosta la festa major i un centpeus presumit vol anar al ball ben mudat amb les sabates noves. Quan va a cal sabater a comprar-se-les, el sabater li diu que si les vol totes iguals les hi haurà de fer i haurà d'esperar unes quantes setmanes. Com que no pot esperar, el centpeus compra parells de sabates diferents i se'n va cap al ball. El centpeus guanyarà un premi ballant claqué.

Una aranya menuda admira les teranyines que fa la mare. Impacient, ja voldria fer com ella i es clava alguna patacada. A poc a poc la mare li ensenya a fer-ne. Al capdavall, farà meravelles.

Una família d'arnes viu feliç en un armari, ja que hi tenen llana abundant per menjar. Un bon dia, però, la felicitat se'ls acaba quan s'hi presenta la senyora Naftalina, que amb el seu perfum els posa la vida en perill. La família Arnot tindrà temps de fer les maletes i marxar corrents cap a un altre armari.

Un petit poll insecte té un malson. Somia que té el cap infestat de nens. La picor el desperta. Crida la mare. La mare l'hi mira i, efectivament, té el cap ple de polls. Llavors li posa una loció i ja està: aquella fortor fa fugir els nens i el poll dorm tranquil.

L'autora i l'il·lustrador

2

Elena O'Callaghan i Duch

Va néixer a Barcelona l'any 1955.

Professora, editora, escriptora i traductora, va estudiar magisteri, filosofia, ciències de l'educació i filologia catalana.

Ha estat professora de llengua i literatura catalana, editora i directora editorial de literatura infantil i juvenil. Ha publicat contes i novel·les per a infants, joves i adults, com també poesia, obres de teatre, articles pedagògics i de crítica, i llibres de text i material didàctic per a mestres. Ha guanyat diversos premis, entre els quals El Vaixell de Vapor, i ha merescut diversos reconeixements internacionals, com ara figurar a la Llista d'Honor de l'IBBY. Com a escriptora té editades una quarantena d'obres, algunes de les quals s'han traduït a altres llengües. A Editorial Cruilla hi podeu trobar, a més de *Bestioles menudes*, *La nit del lloro*, a la col·lecció Històries en Majúscules, *Bestieses i animalades* i *La revolta dels disbarats*, a la sèrie Blava del Vaixell de Vapor, i *El petit roure* (premi El Vaixell de Vapor 1987), a la sèrie Taronja.

Per a més informació sobre l'autora podeu consultar:

<http://cultura.gencat.net/ILC/itineraris/docs/ocallaghan.doc>

Valentí Gubianas

Va néixer a Navàs (Bages) l'any 1969. Abans de cursar estudis de disseny gràfic i industrial, va estudiar per fer de mecànic, va treballar a la botiga de la família i en una fàbrica tèxtil. Ara és dibuixant professional i ja ha il·lustrat desenes de llibres infantils, juvenils i de text.

A Editorial Cruilla, a més d'il·lustrar l'obra de l'Elena O'Callaghan que ara presentem, ha il·lustrat la novel·la de Núria Pradas *L'extraordinària pínola rosa*, publicada a la sèrie Taronja del Vaixell de Vapor.

Activitats prèvies a la lectura

Per fotocopiar

8

- 1 El protagonista del primer conte va a comprar-se sabates per anar ben elegant i mudat a la festa major.

a) T'agrada estrenar sabates? Per què?

b) Quin tipus de calçat t'agrada més portar? Per què?

- 2 Una aranya es pot gronxar penjada d'un cap del seu fil, agafada a la teranyina... Tu, on et pots gronxar? Amb què et gronxes?

- 3 D'aquestes activitats esportives, quina et sembla que té més relació amb l'activitat d'una aranya? Per què? (Si no has sentit a parlar d'alguna d'aquestes activitats, demana al mestre o a la mestra que t'ajudi.)

bàsquet, golf, bicicleta, patinatge, futbol, alpinisme, escalada, senderisme

- 4 Digues unes quantes raons per les quals podem comparar un brodat amb una teranyina:

- 5 Les arnes són unes papallones petites, i les seves cries són unes erugues molt menudes que es mengen, sobretot, productes d'origen animal, com la llana i la pell. Les arnes són les protagonistes d'un dels contes que llegiràs i ja veuràs què es mengen. I parlant de menjar, escriu:

a) Quina és la fruita seca que t'agrada més? _____.

b) Quina és la fruita fresca que t'agrada més? _____.

c) Quina és la carn que t'agrada més? _____.

- 6 Has tingut polls alguna vegada? Et feia picor el cap? Com te'ls van treure?

- 7 Completa les frases amb la paraula adequada: *conte*, *compte*, *compta*. Fixa't bé com s'escriuen.

a) Abans d'adormir-me, m'agrada llegir un _____.

b) Tu pares: _____ fins a vint mentre ens amaguem.

c) Vés amb _____, que aquest gos mossega.

Activitats durant la lectura

- 8 Llegeix aquestes frases extretes dels contes i canvia les paraules destacades per les corresponents de la llista:

horripilant, molt ocupat, ràpida, cofoi, meravellada

- a) Un centpeus **atrafegat** va decidir un bon dia que volia anar calçat a la festa de la vila.

Un centpeus _____ va decidir un bon dia que volia anar calçat a la festa de la vila.

- b) En sortir de la botiga, el centpeus, tot **orgullós**, caminava per la vila...

En sortir de la botiga, el centpeus, tot _____, caminava per la vila...

- c) L'aranyeta [...] cau daltabaix. La mare hi corre **amatent**.

L'aranyeta [...] cau daltabaix. La mare hi corre _____.

- d) L'Arna queda **bocabadada**: «Quina dama tan bella i fina, tan elegant i tan perfumada!»

L'Arna queda _____: «Quina dama tan bella i fina, tan elegant i tan perfumada!»

- e) [El poll petit] va fer un crit **esgarrifós**: «Mare, em pica molt el cap.»

[El poll petit] va fer un crit _____: «Mare, em pica molt el cap.»

- 9 Quantes potes tenen? Sis, moltes, vuit? Completa les frases:

- a) Les aranyes (i els aràcnids en general) tenen _____ potes.

- b) Les arnes i els polls (i els insectes en general) en tenen _____.

- c) Els centpeus (i els miriàpodes en general) en tenen _____.

- 10 En aquests contes sovint hi trobem paraules diferents que es fan servir gairebé amb el mateix sentit. Mira de recordar la paraula que hi havia en cada buit, escriu-la-hi, i després comprova la paraula que ha fet servir l'autora.

a) És tan menuda l'aranya!
Ella no en sap, de **teixir**.
– Filla, ets molt petita encara;
ja n'aprendràs,
de _____.

c) La mare s'hi va acostar.
Portava a la mà una lupa.
Entre els cabells va buscar
amb **atenció**
i molta _____.

b) L'aranyeta va creixent,
i comprova dia a dia
que **a poc a poc**,
_____,
aprèn a filar i s'enfila.

d) I amb aquella **mala olor**
els nens van voler fugir:
–Ecs!
Amb aquesta _____,
no hi ha qui s'hi estigui, aquí!

- 11 Relaciona amb fletxes cada membre de la família Arnot amb allò que més li agrada per menjar:

- a) la senyora Arna
- b) el senyor Arnot
- c) les filles
- d) l'Arnet, el fill

- jerseis de llana
- caçadores
- jaquetes de senyora
- faldilles
- butxaques de pantalons
- abrics

- 12 Explica què menges per dinar a casa un dia de festa grossa. Després digues un plat que t'agradi molt:

13 L'aranyeta, al final del conte, ja és més gran, ha après moltes coses i ja pot teixir sola.

a) Explica alguna cosa que ara fas i que, en canvi, fa un quant temps no et deixaven fer o no podies fer:

b) I explica'n una que podràs fer quan seràs més gran:

14 De vegades les aparences enganyen, les coses no són el que semblen. En quin dels quatre contes comprovem que això es veritat? Quan?

15 El poll petit té un somni, o més aviat un malson, que el desperta. Però, el que li passa és només un somni? Per què?

16 T'has despertat mai, per culpa d'algun malson? Recordes què somiaves?

17 Dels personatges dels contes, de qui es diu cada cosa?

- a) És presumit: _____.
- b) Està impacient: _____.
- c) És amatent: _____.
- d) És bella, fina i elegant: _____.
- e) Són barruts: _____.

13

18 En el conte «Un palau de seda fina», parlant de les *teranyines*, se les anomena: *bella tela d'or, tela de tissú, brodat, tela fina que brilla com el cristall*. Busca maneres d'anomenar:

- a) Un pastís d'aniversari:

- b) Una pilota:

19 Vidre o cristall? Recorda que en català la paraula cristall es fa servir per parlar de segons quins minerals i d'objectes de luxe. Escriu en els buits la paraula adequada.

- a) M'han caigut les ulleres a terra i se m'han petat els _____.
- b) Han trencat el _____ de la finestra amb un cop de pilota.
- c) Al menjador de l'escola bevem l'aigua en gots de _____.
- d) El rei i la reina brindaven amb copes de _____.

Activitats després de la lectura

Per fotocopiar

14

20 Completa cada grup de paraules amb la paraula que hi tingui relació. Tria-la d'aquesta llista: *teranyina, canalla, farcell, vila, enginy, fricció*.

a) *manya traça*

d) *xarxa brodat*

b) *maleta motxilla*

e) *mainada quitxalla*

c) *frega massatge*

f) *poble ciutat*

21 Uneix amb una fletxa cada conte amb el sentit que hi té relació. Fixa't que algun pot tenir relació amb més d'un:

a) El sentit del gust

«El centpeus presumit»

b) El sentit de l'olfacte

«Un palau de seda fina»

c) El sentit de l'equilibri

«La família Arnot»

d) El sentit del ritme

«El somni del poll»

22 Torna't a llegir els títols dels quatre contes del llibre. Després explica quin dels contes t'ha agradat més i per què:

Activitats després de la lectura

- 23 Imagina't que ets l'aranyeta del conte. Dibuixa com seria la teranyina que t'agradaria teixir: